

Wko-installaties functioneren slecht, installateur grijpt in

Jan Sint Nicolaas

Helmond - Bijna driekwart van de in Nederland aanlegde installaties voor warmte-koudeopslag in de bodem functioneert niet naar behoren. Onderzoek door de overheid heeft dat aangetoond. Installatiebedrijven spelen hierop in.

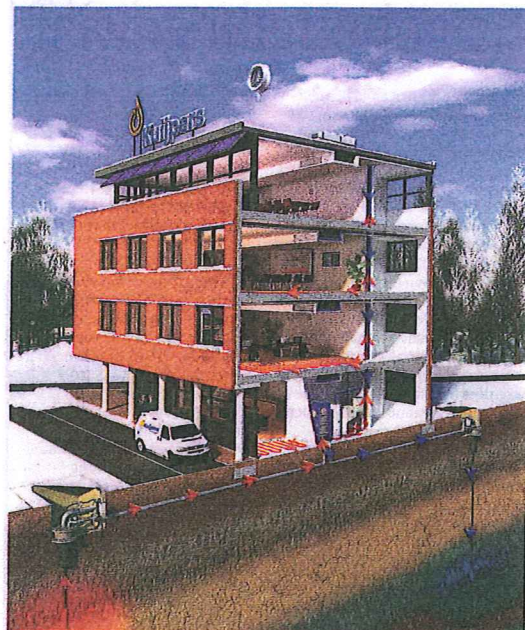
Eén van de installatiebedrijven die inspeelt op deze gebreken, is Kuijpers, met hoofdvestiging in Helmond. Manager duurzame energie Bob Bloemers geeft aan dat uit een onderzoek van Agentschap.nl (voorheen Senter Novem) blijkt dat 70 procent van de installaties niet optimaal is afgesteld. "Maar in de praktijk merken we dat niet één installatie continu goed werkt wat een negatieve invloed heeft op de rendementen van dergelijke systemen voor duurzame energieopwekking."

Volgens de specialist gaat het vaak al snel na oplevering van kantoorgebouwen mis. Panden worden uitgebreid en er komen meer pc's, verlichting en dergelijke bij. Dat is al van invloed op het wko-systeem, dat bij de ingebruikname wordt ingeregeld. Daar komt nog bij dat de seizoenen lijken te verschuiven. Bloemers wijst op de afgelopen lente en zomer: een relatief warm voorjaar en een natte en koude zomer.

Verantwoordelijkheid

Volgens de geldende wet- en regelgeving vanuit de provincie moet eenmaal per jaar een rapportage worden gemaakt over de prestaties van de installatie.

"Maar daar is veel verwarring over. Wie is er verantwoordelijk voor, de eigenaar, de beheerder, of de installateur?" Elke vijf jaar geldt een verplichting om aan te tonen dat de ba-



De werking van een wko-installatie in de winter: warmte het gebouw in.

ans tussen de warmte- en de koudebron in de bodem in evenwicht is. Er is dan net zoveel water uit de bronnen gehaald als eraan is onttrokken. Dit vereist een goede afstelling tussen de installatie in het gebouw en de bronnen. Uitgangspunt daarbij is de bestemming van een gebouw. Zo heeft een kantoorgebouw vooral behoefte aan koeling, terwijl een verzorgingstehuis een warmtevraag

heeft. Per definitie is er in de ogen van Bloemers dus al sprake van een onbalans. Daarbij constateert hij dat het ontwerpen van een wko-installatie zonder kennis van het gebouw en het gedrag in relatie met de bewoners, hetzelfde is als een sterrestaurant zonder chef-kok. "Je hebt een bronzijdig deel, een gebouwzijdig deel en een bepaald gebruik. Er zijn maar weinig bedrijven



De werking van een wko-installatie in de zomer: koude lucht gaat het gebouw in.

die van dit geheel verstand hebben." Als gebouwbeheerder moet je dus eigenlijk continu met de installatie bezig zijn om bij te regelen. Kuijpers heeft de software in huis om een installatie actief te monitoren en specialisten om data te kunnen beoordelen. Met deze gegevens kan een monteur vervolgens aan de slag om de afstelling te optimaliseren. Op een installatie die enkele tonnen

heeft gekost en niet het beoogde resultaat levert, loont het volgens Bloemers het beheer uit handen te geven. De extra beheerskosten vallen in het niet tegenover de extra energiekosten door het niet goed functioneren van de wko-installatie. En meestal wordt dan ook nog eens de warmtepomp ingeschakeld om het comfort in een gebouw toch op peil te houden.

Fullservice duurzame energievoorziening

Kuijpers maakte onlangs bekend de zogeheten fullservice-oplossing voor duurzame energievoorzieningen aan te bieden in samenwerking met leasemaatschappij De Lage Landen. Hierbij richten beide partijen zich met name op de zorgsector, een specialisme van Kuijpers. Overigens is Kuijpers niet de enige installateur die een markt ziet in het monitoren en optimaliseren van wko-installaties. Zo introduceerde Unica onlangs de WKO Dokter, die niet optimaal draaiende installaties er weer bovenop helpt.

Herziening regels bodemenergiesystemen

Het aantal wko-installaties zal van 2400 nu toenemen tot 20.000 in 2020, is de verwachting. De Tweede Kamer werkt momenteel aan een herziening van de wet- en regelgeving op het gebied van bodemenergiesystemen. Deze moet volgend jaar van kracht worden en betreft met name de vereenvoudiging van de vergunningverlening. Het aanvragen van een vergunning voor de aanleg van een wko-installatie botst nu nog vrijwel automatisch met allerlei wet- en regelgeving, zoals de Waterwet en de Wet milieubeheer. Om de aanleg van wko-systemen niet langer te frustreren, worden vergunningsprocedures nu bekort en vereenvoudigd. Als het om wko ging was het credo altijd 'nee, tenzij'. Dat wordt 'ja, mits'.